

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1918.

Andra kammaren.

Nr 5.

Måndagen den 21 januari.

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 15 innevarande januari.

§ 2.

Herr talmannen tillkännagav, att herr Branting denna dag in-
tagit sin plats i kammaren.

§ 3.

I enlighet med därom den 17 innevarande månad fattat beslut
skulle nu företagas val av ledamöter i de ständiga utskotten; och
anställdes först val av ledamöter i konstitutionsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 92
med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 61 med parti-
beteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» samt 57 med parti-
beteckningen »liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» ut-
märkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Larsson* i Västerås,
» andra » » *Hallén*,
» tredje » » *Kropp* och
» fjärde » » *Sterne*.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» ut-
märkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Magnusson* i Tumhult,
» andra » » *Räf* och
» tredje » » *Hildebrand*.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta
valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Janson* i Kungsör,
» andra » » *Jansson* i Edsbäcken och
» tredje » » *von Sneidern*.

Andra kammarens protokoll 1918. Nr 5.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Larsson* i Västerås,
» *Magnusson* i Tumhult,
» *Janson* i Kungsör,
» *Hallén*,
» *Kropp*,
» *Räf*,
» *Jansson* i Edsbäcken,
» *Sterne*,
» *Hildebrand* och
» *von Sneidern*.

§ 4.

Härefter företogs val av ledamöter i statsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 93 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 61 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» samt 57 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkte valsedlarna upptogo samtliga såsom första namn herr *Eriksson* i Grängesberg, såsom andra namn herr *Nilsson* i Kabbarp, såsom tredje namn herr *Anderson* i Råstock, såsom fjärde namn herr *Waldén* och såsom femte namn herr *Ingvarson*. Å 19 valsedlar hade förutom nämnda namn såsom sjätte namn upptagits herr *Jansson* i Falun.

Vid bestämmandet av ordningen mellan namnen inom denna partigrupp upptogs till en början såsom första, andra, tredje, fjärde och femte namn resp. herrar *Eriksson* i Grängesberg, *Nilsson* i Kabbarp, *Anderson* i Råstock, *Waldén* och *Ingvarson*, vilka på sätt ovan nämnts i nu angiven ordning uppförts å samtliga valsedlar.

I sjätte rummet blev därefter, jämlikt 2 § 2:o i stadgan om val till riksdagens utskott, uppförd herr *Jansson* i Falun, därvid en var av de valsedlar, som upptogo hans namn, gällde såsom $\frac{1}{6}$ röst; och utgjorde det för honom uträknade rösttalet 3 $\frac{1}{6}$.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkte valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Andersson* i Skivarp,
» andra » » *Persson* i Stallerhult och
» tredje » » *Odqvist*.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkte valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Olofsson* i Digernäs,
 » andra » » *Jönsson* i Revinge och
 » tredje » » *Bengtsson* i Norup.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å sistnämnda två partiers valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Eriksson* i Grängesberg,
 » *Andersson* i Skivarp,
 » *Olofsson* i Digernäs,
 » *Nilsson* i Kabbarp,
 » *Anderson* i Råstock,
 » *Persson* i Stallerhult,
 » *Jönsson* i Revinge,
 » *Waldén*,
 » *Odqvist*,
 » *Bengtsson* i Norup,
 » *Ingvarson* och
 » *Jansson* i Falun.

§ 5.

Vidare företogs val av ledamöter i bevillningsutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 94 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 61 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» samt 57 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Källman*,
 » andra » » *Månsson* i Hagaström,
 » tredje » » *Holmström* och
 » fjärde » » *Nilsson* i Kristianstad.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Nilsson* i Bonarp,
 » andra » » *Jonsson* i Hökhult och
 » tredje » » *Berg* i Staby.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Röing*,
 » andra » » *Rune* och
 » tredje » » *Bergman*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Källman*,
» *Nilsson* i Bonarp,
» *Röing*,
» *Månsson* i Hagaström,
» *Holmström*,
» *Jonsson* i Hökhult,
» *Rune*,
» *Nilsson* i Kristianstad,
» *Berg* i Staby och
» *Bergman*.

§ 6.

Vid nu anställt val av ledamöter i bankoutskottet avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 96 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 61 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» samt 55 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Kristensson*,
» andra » » *Berg* i Munkfors,
» tredje » » *Borg* och
» fjärde » » *Törnkvist*.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Gustafsson* i Örebro och
» andra » » *Sommelius*.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Carlson* i Herrlunga och
» andra » » *Bogren*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Kristensson*,
» *Gustafsson* i Örebro,
» *Carlson* i Herrlunga,
» *Berg* i Munkfors,
» *Borg*,
» *Sommelius*,
» *Bogren* och
» *Törnkvist*.

§ 7.

Företogs val av ledamöter i lagutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 95 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 61 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» samt 55 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Persson* i Norrköping,
» andra » » *Lindqvist* i Kosta,
» tredje » » *Lindley* och
» fjärde » » *Strid*.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Pettersson* i Bjälbo och
» andra » » *Holmdahl*.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Pettersson* i Södertälje och
» andra » » *Karlsson* i Fjäl.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Persson* i Norrköping,
» *Pettersson* i Bjälbo,
» *Pettersson* i Södertälje,
» *Lindqvist* i Kosta,
» *Lindley*,
» *Holmdahl*,
» *Karlsson* i Fjäl och
» *Strid*.

§ 8.

Slutligen anställdes val av ledamöter i jordbruksutskottet.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 96 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 61 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» samt 55 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Nilsson* i Tånga,
 » andra » » *Sjöblom*,
 » tredje » » *Johansson* i Uppmälby och
 » fjärde » » *Sävström*.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Öberg* och
 » andra » » *Nilsson* i Landeryd.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Hamilton* och
 » andra » » *Lundström*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Nilsson* i Tånga,
 » *Öberg*,
 » *Hamilton*,
 » *Sjöblom*,
 » *Johansson* i Uppmälby,
 » *Nilsson* i Landeryd,
 » *Lundström* och
 » *Sävström*.

§ 9.

Enligt därom av kammaren den 18 i denna månad fattat beslut företogs nu val av de särskilda deputerade, som Kungl. Maj:t i skrivelse till riksdagen samma dag äskat att riksdagen måtte jämlikt § 54 regeringsformen och § 50 riksdagsordningen utvälja för att med Konungen överlägga.

Därvid avlämnades följande godkända valsedlar, nämligen 94 med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen», 61 med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» samt 57 med partibeteckningen »liberala samlingspartiet».

De med partibeteckningen »socialdemokratiska gruppen» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Branting*,
 » andra » » *Larsson* i Västerås och
 » tredje » » *Eriksson* i Grängesberg.

De med partibeteckningen »lantmanna- och borgarepartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Lindman* och
» andra » » *Andersson* i Skivarp.

De med partibeteckningen »liberala samlingspartiet» utmärkta valsedlarna upptogo samtliga

såsom första namn herr *Hamilton*.

På grund härav blev ordningen mellan namnen å de särskilda gruppernas valsedlar bestämd på sätt ovan angivits.

Vid härefter företagen fördelning av platserna mellan de olika grupperna tillföll dessa nedannämnda personer i följande ordning:

herr *Branting*,
» *Lindman*,
» *Hamilton*,
» *Larsson* i Västerås,
» *Eriksson* i Grängesberg och
» *Andersson* i Skivarp.

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren, att under rättelse om sistberörda val skulle genom utdrag av protokollet meddelas riksdagens kanslideputerade med anmodan till dem att låta uppsätta och till kamrarna ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om det verkställda valet.

§ 10.

Justerades protokollsutdrag angående de i nästföregående sju paragrafer omförmälda valen och vad kammaren i sammanhang med valet av särskilda deputerade beslutat.

§ 11.

Anmälades att herr *Persson* i Stallerhult inställt sig vid riksdagen och denna dag intagit sin plats i kammaren.

§ 12.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande proposition, nr 16, med förslag till lag angående rätt för Konungen att i vissa fall inställa tillämpningen av 10 § andra stycket i lagen för Sveriges riksbank den 12 maj 1897 och av § 9 i lagen om rikets mynt den 30 maj 1873.

§ 13.

Vidare föredrogs var för sig de på kammarens bord liggande motionerna; och hänvisades därvid:

till lagutskottet motionen nr 8, av herr *Persson* i Tofta;

till statsutskottet motionen nr 9, av herrar *Carlson* i Karlshamn och *Hansson* i Sölvesborg;

till bankoutskottet motionerna:

nr 10, av herr *Bäcklund*; och

nr 11, av herr *Sävström*;

till jordbruksutskottet motionen nr 12, av herr *Henrikson m. fl.*;
samt

till tillfälligt utskott motionen nr 13, av herrar *Magnusson* i Skövde och *Norman*.

§ 14.

Herr talmannen tillkännagav, att enligt ingånget meddelande första kammaren beslutit antaga andra kammarens inbjudan till förstnämnda kammare att förena sig med andra kammaren i dess beslut om tillsättande av ett särskilt utskott för behandling av ej mindre Kungl. Maj:ts propositioner

nr 10, ang. krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1918 åt befattningshavare i statens tjänst;

nr 11, ang. krigstidstillägg under år 1918 åt f. d. befattningshavare i statens tjänst;

nr 12, ang. krigstidstillägg under år 1918 åt pensionerade båtsmän och marinsoldater samt Vadstena krigsmanshuskassas understödstagare;

nr 13, ang. krigstidstillägg under år 1918 åt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst; och

nr 14, ang. utbetalande av förskott å krigstidstillägg för år 1918 åt befattningshavare i statens tjänst;

än även de ytterligare framställningar, som kunde komma att av Kungl. Maj:t eller i enskilda motioner göras i dessa ämnen eller andra i omedelbart samband därmed stående frågor.

§ 15.

Avlämnades följande nya motioner, nämligen av:

herr *Olsson* i Ramsta, nr 14, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående beredande åt obemedlade av vidsträcktare möjligheter att erhålla lån för bildande av egna hem och småbruk;

herr *Anderson* i Knapasjö m. fl., nr 15, om anslag för anläggning av elektriska kraftstationer vid mindre vattenfall å landsbygden;

herrar *Anderson* i Knapasjö och *Mossberg*, nr 16, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående poststationsföreståndares avlöningsförmåner;

herr *Eronn m. fl.*, nr 17, om ändrad lydelse av 54 § 5 mom. i förordningen om taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering;

herrar *Bäcklund* och *Eriksson* i Stockholm, nr 18, angående gratifikation till befattningshavare i statens tjänst; och

herr *Edbom*, nr 19, om förhöjd pension åt järnvägsarbetaren Nils August Olsson.

Nämnda motioner bordlades på begäran.

§ 16.

Justerades protokollsutdrag.

§ 17.

Ordet lämnades härefter till herr vice talmannen, som yttrade:

Herr talman! Jag tillåter mig hemställa att Kungl. Maj:ts proposition nr 1 och 2 i nämnd ordning måtte uppföras sist å föredragningslistan för morgondagens plenum.

Denna hemställan bifölles.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 1,37 e. m.

In fidem
Per Cronvall.